

Kauppatorin ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet, Kauppatorin yleissuunnitelma ja esiintymislava

Kaupunkirakennelautakunta 23.10.2024 § 186
6007/10.02.03/2024

Valmistelijat / lisätiedot:

kaupunginpuutarhuri Sari Riekkinen, puh 044 718 5711
kaavoitusarkkitehti Jaana Keränen, puh. 044 718 5408
kaupunkisuunnittelujohtaja Ilkka Laine, puh. 044 718 5401
kaupungininsinööri Ismo Heikkinen, puh. 044 718 5656
asemakaavapäällikkö Annika Korhonen, puh. 044 718 5074
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Kaupunkirakennelautakunta hyväksyy jatkosuunnittelun pohjaksi

- a) Kauppatorin ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet,
- b) Kauppatorin yleissuunnitelman esiintymislavan ja puolikiinteiden myyntipaikkojen sijainnin osalta sekä
- c) Kauppatorin esiintymislavan VE2 "KUUTIO" suunnitelman.

Päätös

Merkitään, että kaupunginpuutarhuri Sari Riekkinen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn alussa.

Merkitään, että pöydälle jaettiin (lähetetty sähköisesti lautakunnan jäsenille 21.10.2024) kuntalaisen täydennetty/korjattu versio (korvaa alkuperäisen).

Markus Jukarainen Sirpa Kulinin kannattamana esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Puheenjohtaja ehdotti asiassa äänestettäväksi siten, että ne, jotka ovat asian käsittelyn jatkamisen kannalla, äänestävät jaa, ja ne jotka ovat asian palauttamisen kannalla, äänestävät ei. Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä (Pääkkö, Tolppanen, Asikainen, Chiksoeva, Hytönen, Kokki, Nieminen, Wetzell, Wihuri) ja 2 ei-ääntä (Jukarainen, Kulin), joten lautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä.

Lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Selostus

Kaupunkirakennelautakunta päätti 26.9.2024 asettaa kauppatorin ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet, Kauppatorin yleissuunnitelmaluonnoksen sekä Kauppatorin esiintymislavan luonnossuunnitelmat julkisesti nähtäville. Suunnitelmaluonnokset olivat nähtävillä 26.9–9.10.2024. Nähtävilläolon aikana kuntalaisille osoitettiin suunnitteluperiaatteita koskeva kysely, johon saatiin yli 200 vastausta. Suunnitelmaluonnoksista saatiin lisäksi 1 mielipide. Vastine mielipiteeseen on erillisessä liitteessä.

Kauppatorin ympäristön ja Puijonkadun yleissuunnittelun tarve on tunnistettu useiden torialueelle suuntautuvien erillisten suunnitteluhankkeiden kuten torin esiintymislavan ja ympärivuotisuutta tukevien puolikiinteiden ravintola- ja kahvilarakennelmien sekä Puijonkadun tulevan perusparannuksen myötä.

Suunnittelua tehdään yhteistyössä Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdystys ry:n ja Kuopion Pysäköinti Oy:n kanssa.

Kauppatorin ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet

Suunnitteluperiaatteiden tavoitteena on toimivan ja vetovoimaisen kokonaisuuden muodostaminen torin ja ydinkeskustaan saapumisen ympärille palvelemaan sekä kaupunkilaisia että yleistä kunnan ja seudun elinvoiman edistämistä. Suunnitelma on toria, kaupungintalon ympäristöä sekä torin ja aseman välistä Puijonkadun osuutta koskeva kokonaisvisio, jossa esitettyjä toimenpiteitä edistetään tarkemmalla suunnittelulla hanke kerrallaan tulevina vuosina. Kokonaisvisio sisältää kuvia ja inspiroivia esimerkkejä kaupunkitiloista ympäri maailmaa, Kuopiossa toteutettavat konkreettiset toimenpiteet arvioidaan jatkosuunnittelussa. Vahvan kokonaisvision hyöty on tulevien yksittäisten toimenpiteiden tarkoituksenmukainen kohdistaminen parhaan mahdollisen kokonaisuuden rakentumiseksi. Suunnitelma koostuu kahdesta osiosta; ensimmäisessä kuvataan alueen nykytilaa, käyttäjien kokemusta ja toiveita sekä mahdollisuuksia ja haasteita, toisessa esitetään suunnitteluperiaatteita alueen jatkosuunnitteluun.

Torin osalta nähtävillä tulevassa suunnitelmassa on esitetty torin toiminnallinen jäsentely sekä torin rakennetta, käytettävyyttä ja ilmettä parantavia suunnitteluperiaatteita. Huomiota on kiinnitetty erityisesti torin ympärivuotisen käytön tukemiseen ja talviajan aktivointiin. Tärkeät toria koskevat kysymykset, puolikiinteiden rakenteiden ja uuden torilavan sijoittaminen, on ratkaistu kokonaisuutta tukevasti. Kaupungintalon ympäristöä on kehitetty suunnitelmassa vihreäksi kaupunkilaisten olohuoneeksi.

Puijonkadun osalta suunnitelmassa on tarkasteltu katu ympäristön kehittämistä kahden skenaarion avulla, joissa painottuu viisaan liikkumisen järjestelyt sekä katutilan kehittäminen ihmislähtöisesti. Puijonkadun suunnitelmissa on painotettu lisäksi ilmastomuutokseen sopeutumista lisäämällä katu ympäristöön viherrakenteita.

Suunnittelun aikana työhön on osallistettu sekä keskustan toimijoita, Puijonkadun kivijalkaliikkeiden yrittäjiä, torikauppiaita että kaupunkilaisia. Kuntalaisille suunnatussa kyselyssä selvitettiin torin käyttöä ja näkemyksiä sen toimivuudesta ja kehittämistarpeista. Kyselyyn saatiin noin 1200 vastausta. Puijonkadun kivijalkaliikkeiden yrittäjiä ja keskustan toimijoita osallistettiin yhteisissä työpajoissa. Torikauppaiden ja Puijonkadun taloyhtiöiden näkemyksiä kartoitettiin niinkään heille suunnatuilla kyselyillä. Suunnitelmia esiteltiin julkisessa kaikille avoimessa yleisötilaisuudessa Kuopion kaupungintalolla 10.9.

Nähtävänäolon aikana kuntalaisille osoitettiin suunnitteluperiaatteita koskeva jatkokysely, johon saatiin yli 200 vastausta. Kyselyä jaettiin muun muassa opiskelija-, nuoriso-, vammais- ja vanhusneuvostoille ja -järjestöille. Opiskelijajärjestöille tarjottiin kyselyn lisäksi mahdollisuus kommentoida suunnitteluperiaatteita erikseen. Vanhus- ja vammaisneuvostoille järjestettiin mahdollisuus keskustella ja kommentoida suunnitteluperiaatteita. Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdystys ry ja Kuopion kaupunki järjesti torikauppiaille avoimen keskustelutilaisuuden 7.10. Suunnitteluperiaatteita koskevat erilliset jatkokyselyt osoitettiin myös Puijonkadun kivijalkaliikkeiden yrittäjille ja asunto-osakeyhtiöille sekä torikauppiaille.

Kyselyistä ja keskusteluista saatuja näkemyksiä huomioidaan suunnitelman viimeistelyssä, tulevien toimenpiteiden priorisoinnissa ja tarkemmassa jatkosuunnittelussa. Viimeistely suunnitelma julkaistaan syksyn aikana kaupungin verkkosivuilla.

Kauppatorin yleissuunnitelma

Yleissuunnitelmassa määritellään esiintymislavan ja puolikiinteiden ravintola- ja kahvilarakennelmien sijainti. Esiintymislavan paikka on esitetty muutettavaksi kaupungintalon edestä Haapaniemenkadun puoleiseen sivuun kaupunkikuvallisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen sekä toiminnallisuuden vuoksi. Puolikiinteiden ravintola- ja kahvilarakennelmien sijainniksi esitetään torin pohjoisosaa, jolloin ne jäsentävät pohjoisosan muuntuva tapahtuma-aluetta ja aktivoivat aluetta etenkin talviaikaan.

Kaupunkikuvatyöryhmä toteaa lausunnossaan, että torin pohjoisosaan sijoitetut puolikiinteät rakennukset tulevat torin ja kaupungintalon väliin, joka asettaa korkeat kaupunkikuvalliset vaatimukset rakenteille.

Esiintymislava

Esiintymislavasta on tehty 2 vaihtoehtoista luonnosta, joista VE2 "KUUTIO":ta esitetään hyväksyttäväksi jatkosuunnittelun pohjaksi. Suunnittelun aikana on kuultu tapahtumajärjestäjien ja käyttäjien toiveita.

Kaupunkikuvatyöryhmä antoi asiasta oman lausuntonsa, jossa se pitää Kuutio-muotoa parempana vaihtoehtona jatkosuunnitteluun. Kaupunkikuvallisesti näyttämön sivutilarakennus on parempi irrallaan lavarakenteesta. Lavan valaistuksen suunnittelu tulee olla korkeatasoista.

Jatkotoimenpiteet

Työ jatkuu Kauppatorin osalta esiintymislavan ja puolikiinteiden ravintola- ja kahvilarakennelmien toteutussuunnittelulla. Puijonkadun osalta katusuunnittelu etenee suunnitteluperiaatteiden ja käynnissä olevan liikenteellisen selvityksen pohjalta. Kaupungintalon kiinteistön osalta suunnitteluperiaatteiden mukaisesta puistomaisen ratkaisun edistämisestä vastaa kaupungin Tilapalvelut.

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Liitteet

6007/2004 Kauppatorin ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet

6007/2024 Kauppatorin yleissuunnitelma

6007/2024 Kauppatorin uusi esiintymislava

6007/2024 Vaikutusten ennakoarviointilomake

6007/2024 Kuopion kaupungin vastine

6007/2024 Kuntalaisen mielipiteen täydennetty/korjattu versio

Kaupunkirakennelautakunta 18.09.2024 § 159

Valmistelijat / lisätiedot:

kaupunginpuutarhuri Sari Riekkinen, puh. 044 718 5711

kaupungininsinööri Ismo Heikkinen, puh. 044 718 5656

kaavoitusarkkitehti Jaana Keränen, puh. 044 718 5408

asemakaavapäällikkö Annika Korhonen, puh. 044 718 5074
kaupunkisuunnittelujohtaja Ilkka Laine, puh. 044 718 5401
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Kaupunkirakennelautakunta päättää asettaa nähtäville

- a) Kauppatorin ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet,
- b) Kauppatorin yleissuunnitelmaluonnoksen sekä
- c) Kauppatorin esiintymislavan luonnossuunnitelmat.

Päätös

Merkitään, että kaupunginpuutarhuri Sari Riekkinen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn ajaksi.

Merkitään, että jäsen Hannu Kokki poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että asemakaavapäällikkö Annika Korhonen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Selostus

Kauppatorin ympäristön ja Puijonkadun yleissuunnittelun tarve on tunnistettu useiden torialueelle suuntautuvien erillisten suunnitteluhankkeiden kuten torin esiintymislavan ja ympärivuotisuutta tukevien puolikiinteiden ravintola- ja kahvilarakennelmien sekä Puijonkadun tulevan perusparannuksen myötä. Suunnittelua tehdään yhteistyössä Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdystys ry:n ja Kuopion Pysäköinti Oy:n kanssa.

Kauppatorin ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet

Suunnittelun tavoitteena on toimivan ja vetovoimaisen kokonaisuuden muodostaminen torin ja ydinkeskustaan saapumisen ympärille palvelemaan sekä kaupunkilaisia että yleistä kunnan ja seudun elinvoiman edistämistä. Suunnitelma on toria, kaupungintalon ympäristöä sekä torin ja aseman välistä Puijonkadun osuutta koskeva kokonaisvisio, jossa esitettyjä toimenpiteitä edistetään tarkemmalla suunnittelulla hanke kerrallaan tulevina vuosina. Kokonaisvisio sisältää kuvia ja inspiroivia esimerkkejä kaupunkitiloista ympäri maailmaa, Kuopiossa toteutettavat konkreettiset toimenpiteet arvioidaan jatkosuunnittelussa. Vahvan kokonaisvision hyöty on tulevien yksittäisten toimenpiteiden tarkoituksenmukainen kohdistaminen parhaan mahdollisen kokonaisuuden rakentumiseksi. Suunnitelma koostuu kahdesta osiosta; ensimmäisessä kuvataan alueen nykytilaa, käyttäjien kokemusta ja toiveita sekä mahdollisuuksia ja haasteita, toisessa esitetään suunnitteluperiaatteita alueen jatkosuunnitteluun.

Torin osalta nähtäville tulevassa suunnitelmassa on esitetty torin toiminnallinen jäsentely sekä torin rakennetta, käytettävyyttä ja ilmettä parantavia suunnitteluperiaatteita. Huomiota on kiinnitetty erityisesti torin ympärivuotisen käytön tukemiseen ja talviajan aktivointiin. Tärkeät toria koskevat kysymykset, puolikiinteiden rakenteiden ja uuden torilavan sijoittaminen, on ratkaistu kokonaisuutta tukevasti. Kaupungintalon ympäristöä on kehitetty suunnitelmassa vihreäksi kaupunkilaisten olohuoneeksi.

Puijonkadun osalta suunnitelmassa on tarkasteltu katu ympäristön kehittämistä kahden skenaarion avulla, joissa painottuu viisaan liikkumisen järjestelyt sekä katutilan kehittäminen ihmislähtöisesti. Puijonkadun suunnitelmissa on painotettu lisäksi ilmastonmuutokseen sopeutumista lisäämällä katu ympäristöön viherrakenteita.

Suunnittelun aikana työhön on osallistettu sekä keskustan toimijoita, Puijonkadun kivijalkaliikkeiden yrittäjiä, torikauppiaita että kaupunkilaisia. Kuntalaisille suunnatussa kyselyssä selvitettiin torin käyttöä ja näkemyksiä sen toimivuudesta ja kehittämistarpeista. Kyselyyn saatiin noin 1200 vastausta. Puijonkadun kivijalkaliikkeiden yrittäjiä ja keskustan toimijoita osallistettiin yhteisissä työpajoissa. Torikauppaiden ja Puijonkadun taloyhtiöiden näkemyksiä kartoitettiin niinkään heille suunnatuilla kyselyillä. Suunnitelmia esiteltiin julkisessa kaikille avoimessa yleisötilaisuudessa Kuopion kaupungintalolla 10.9.

Nähtävänäoloaikana kuntalaisten on mahdollista ottaa kantaa suunnitelmiin julkaistavan kyselyn kautta. Lisäksi kuullaan mm. opiskelijoita, torin kauppiaita, keskustan ja Puijonkadun yrittäjiä ja toimijoita sekä muita sidosryhmiä. Näkemykset huomioidaan suunnitelman viimeistelyssä, mahdollisten tulevien toimenpiteiden priorisoinnissa ja tarkentavassa jatkosuunnittelussa. Viimeistely suunnitelma julkaistaan syksyn aikana kaupungin verkkosivuilla.

Kauppatorin yleissuunnitelma

Yleissuunnitelmassa määritellään esiintymislavan ja puolikiinteiden ravintola- ja kahvilarakennelmien sijainti. Esiintymislavan paikka on esitetty muutettavaksi kaupungintalon edestä Haapaniemenkadun puoleiseen sivuun kaupunkikuvallisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen sekä toiminnallisuuden vuoksi. Puolikiinteiden ravintola- ja kahvilarakennelmien sijainniksi esitetään torin pohjoisosaa, jolloin ne jäsentävät pohjoisosan muuntuva tapahtuma- aluetta ja aktivoivat aluetta etenkin talviaikaan.

Esiintymislava

Esiintymislavasta on tehty 2 vaihtoehtoista luonnosta, jotka molemmat asetetaan nähtäville. Suunnittelun aikana on kuultu tapahtumajärjestäjien ja käyttäjien toiveita. Lisää lausuntoja toivotaan saatavan nähtävilläolon aikana. Myös kaupunkikuvatyöryhmä antaa asiasta oman lausuntonsa.

Jatkotoimenpiteet

Nähtävilläolon jälkeen asia palautuu kaupunkirakennelautakunnalle päätettäväksi. Tavoitteena on, että Kauppatorin yleissuunnitelma, Kauppatorin ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet sekä esiintymislavan luonnossuunnitelmat voidaan hyväksyä jatkosuunnittelun pohjaksi. Mikäli suunnitelmat hyväksytään, työ jatkuu Kauppatorin osalta esiintymislavan ja puolikiinteiden ravintola- ja kahvilarakennelmien toteutussuunnittelulla. Puijonkadun osalta katusuunnittelu etenee suunnitteluperiaatteiden ja käynnissä olevan liikenteellisen selvityksen pohjalta. Kaupungintalon kiinteistön osalta suunnitteluperiaatteiden mukaisesta puistomaisen ratkaisun edistämisestä vastaa kaupungin Tilapalvelut.

Vaikutusten arviointi

Kauppatorin ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet on tulevaa suunnittelua ohjaava ja erityisesti kaupunkiympäristön käyttäjien näkökulmaa painottava ihmisläheinen kokonaisuus, jonka toteuttamisella tulee olemaan vaikutuksia sekä keskusta-alueen käyttäjien sujuvaan liikkumiseen, miellyttävään ja turvalliseen kaupunkiympäristöön että keskustan toimijoiden toimintaympäristöön. Ydinkeskustan elinvoiman kehittämällä on vaikutuksia Kuopion asemaan kansallisessa kilpailussa vetovoimaisuudesta. Kaupungintalon ympäristön kehittämällä vahvistetaan sekä keskustaympäristön viihtyisyyttä

että ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen mahdollisuuksia lisäämällä keskustan puisto- ja viheralueita.

Torialueen kehittämisellä vahvistetaan kaupunkitilan toimivuutta tapahtumatilanteissa ja Kuopion ominaispiirteiden positiivista korostumista matkailukohteena. Puijonkadun kehittämisellä on vaikutuksia viisaan liikkumisen, joukkoliikenteen sekä jalankulun ja pyöräilyn, edistämiseen sekä kaupunkikulttuurin kehittymiseen yhdellä Kuopion aktiivisimmista kivijalkaliikkeiden katuosuuksista.

Suunnitteluperiaatteet sisältävän kokonaisvision taloudelliset vaikutukset eivät ole merkittäviä. Erillisten toteutettavien toimenpiteiden taloudelliset vaikutukset ovat suuremmat ja tarkentuvat jatkosuunnittelussa. Jatkosuunnitelmia laaditaan ja toteutukseen edetään tulevina vuosina harkinnan ja erillisten päätösten perusteella taloustilanteen asettamissa raameissa.

Liitteet